

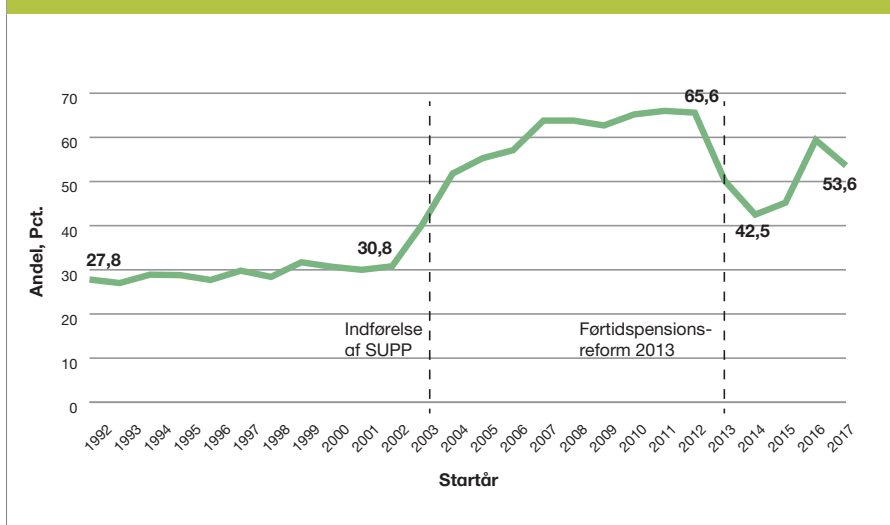
Færre nye førtidspensionister vælger at indbetale til SUPP

En mindre andel end tidligere af nye årgange af førtidspensionister vælger aktivt at spare op i den frivillige arbejdsmarkeds-pensionsordning for førtidspensionister kaldet SUPP, viser en ny analyse fra ATP.

Medens 65,6 pct. af en ny årgang førtidspensionister i 2012 valgte at tilmelde sig SUPP'en, faldt andelen frem til 2014 helt ned på 42,5 pct. Herefter begyndte den at stige igen og nåede i 2017 op på 53,6 pct. Selvom andelen altså er begyndt at stige igen, er der samlet set sket et stort fald i andelen af de nye førtidspensionister, der vælger at indbetale til SUPP-ordningen efter 2012 – se Figur 1.

SUPP'en er en særlig pensionsordning, som førtidspensionister frivilligt kan tilmelde sig. SUPP'en er særlig attraktiv, fordi staten lægger to kroner oveni hver krone førtidspensionisten sparer op (se mere info om SUPP i boksen "Fakta om SUPP"). Siden SUPP'en blev indført i 2003, er andelen af indbetalende til SUPP blandt samtlige førtidspensionister steget fra 18,9 pct. til 48,2 pct. i 2017 – se Figur 2. Størstedelen af stigningen skete i perioden 2003 til 2012, hvor andelen steg fra 18,9 pct. til 43,8 pct. Den gennemsnitlige årlige stigning i perioden 2003-2012 var således 2,8 pct. point, mens den årlige stigning var reduceret til 0,8 pct. point fra 2013 til 2017.

Figur 1 - Andelen af førtidspensionister der indbetaler til SUPP opdelt efter startår

Note: Figuren viser andelen af de 18-64-årige førtidspensionister, der indbetalte til SUPP ordningen, opdelt efter hvilket år de fik tildelt deres førtidspension. 1992 dækker over alle, der fik tildelt deres førtidspension før 1992 og i 1992. Tallene er opgjort ultimo 2017.

Kilde: ATP's egne beregninger 2019 på data fra Danmarks Statistik.

Årsagen til, at der stadig var en stigning i andelen af alle førtidspensionister, der indbetalte til SUPP efter 2012, selvom der var et fald blandt ny-tilkendelserne, er, at dem der forlod den samlede gruppe af førtidspensionister (de dør eller går på folkepension) primært var personer, der fik tilkendt førtidspension for år tilbage. Som det fremgår af Figur 1, havde de en endnu lavere andel, der bidrog til SUPP (20 pct.).

Ny førtidspensionsordning og indførelse af SUPP'en i 2003

Andelen, der har valgt at indbetale til SUPP-ordningen, blandt personer der fik tilkendt deres førtidspension efter 2003, steg svagt fra omkring 27,8 pct. i 1992-årgangen til 30,8 pct. i 2002-årgangen. Andelen var således rimelig stabil uanset hvornår man fik tilkendt sin førtidspension før 2003. Stigningen tog derimod voldsom fart fra 2003-årgangen ▶

og frem til 2012-årgangen, hvor andelen der indbetalte steg fra 30,8 pct. til 65,6 pct.

Den store stigning efter 2002 formodes at skyldes, at SUPP-ordningen først blev oprettet i 2003, og at mange tilmelder sig ordningen i forbindelse med, at de får tilkendt førtidspension. Derfor har andelen været noget højere for dem, der fik tilkendt deres førtidspension fra 2003 og fremefter.

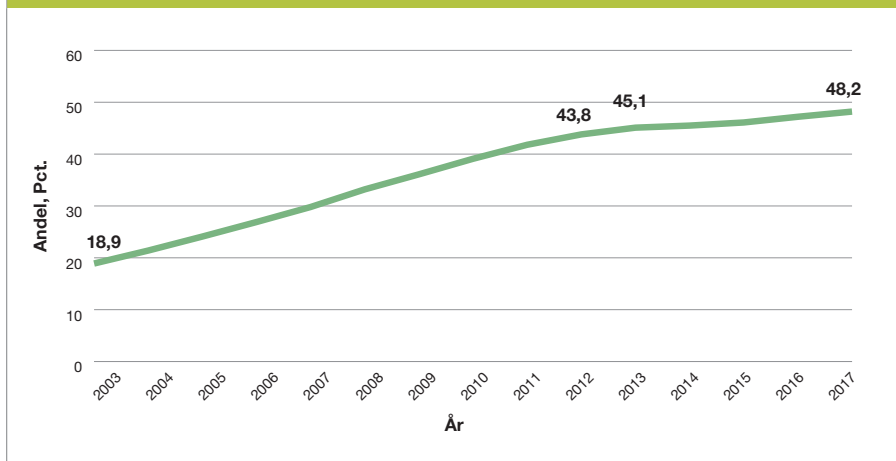
I 2003 blev der også indført en ny førtidspensionsordning, hvor de fire gamle satser – inklusive en del tillæg – blev lavet om til to nye overordnede satser. Ved indførelsen af den nye førtidspensionsordning i 2003 blev det obligatorisk for førtidspensionister at indbetale til ATP Livslang Pension. Kombinationen, af obligatoriske bidrag til ATP Livslang Pension og en større grad af tilmeldinger til førtidspension, har betydet, at alle førtidspensionisterne på den nye ordning bidrager til en eller anden form for pensionsordning, mens det kun gælder 49 pct. på den gamle førtidspensionsordning. Den nye Obligatoriske Pensionsordning (OP), som blev indført med finansloven 2018 – og gældende fra 2020 – vil dog ændre på dette i fremtiden, fordi alle førtidspensionister (også dem på den gamle ordning) er omfattet af OP-ordningen.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at selvom en førtidspensionist ikke selv bidrager til SUPP eller ATP Livslang Pension, så kan der godt være nogle, der via deres arbejdsmarkedspension har en bidragsfri ordning, som betyder, at selskabet betaler pensionsbidrag til deres arbejdsmarkedspension frem til pensionsalderen. Det kan ikke ses i vores data.

Reform af førtidspensionsordningen i 2013

Det store fald efter 2012 og frem til 2014 (fra 65,6 pct. til 42,5 pct.) må forventes at hænge sammen med førtidspensionsreformen i 2013. I 2012 vedtog den daværende regering bestående af Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti og

Figur 2 - Andelen af førtidspensionister der indbetaler til SUPP opdelt efter år

Note: Figuren viser andelen af alle de 18-64-årige førtidspensionister, der indbetalte til SUPP ordningen, opdelt efter år.

Kilde: ATP's egne beregninger 2019 på data fra Danmarks Statistik.

Radikale Venstre sammen med Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti en aftale om en reform af førtidspensionsordningen, som havde virkning fra 1. januar 2013 (reformen er beskrevet i boksen "Aftale om en reform af førtidspension og fleksjob"). Reformen betød, at der blev strammet hårdt op på tilgangen til førtidspension, og at man som hovedregel først skal gennem et ressourceforløb for at afklare, om arbejds-

evnen kan udvikles, før man kan tilkendes førtidspension. Desuden var det en intention i reformen, at flere skulle tildeles et fleksjob i stedet for en førtidspension, så flere bevarede en tilknytning til arbejdsmarkedet.

Om det store fald i andelen af nye førtidspensionister, der bidrager til SUPP efter 2012, siger analysechef i ATP, Michael Jørgensen:

Aftale om en reform af førtidspension og fleksjob

De væsentligste punkter på førtidspensionsområdet i forbindelse med reformen i 2013:

- Der blev indført en aldersgrænse på 40 år for tilkendelse af førtidspension.
- Ressourceforløb blev indført for at udvikle borgerens arbejdsevne og dermed, hvis det er muligt, at forebygge førtidspension. Deltagelse i et ressourceforløb skal sikre, at alle relevante muligheder for at udvikle arbejdsevnen har været forsøgt, inden der tilkendes førtidspension.
- Det er som hovedregel en forudsætning for tilkendelse af førtidspension, at borgeren har deltaget i mindst et ressourceforløb. Hvis det er dokumenteret, at det er åbenbart formålsløst at forsøge at udvikle arbejdsevnen i ressourceforløb, er borgeren dog undtaget herfor.
- Det blev fastholdt, at borgere, for hvem det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at den pågældendes arbejdsevne ikke kan forbedres, fortsat skal have førtidspension, uanset om de er under eller over 40 år. De er ligeledes undtaget fra reglerne, om at man skal have deltaget i et ressourceforløb, inden der kan tilkendes førtidspension.

”Reformen fik ny-tilkendelsen til at falde fra et årligt niveau på omkring 14.000-18.000 førtidspensionister i årene op til 2013 til et niveau omkring 6.000-8.000 i årene efter reformen. Et så markant fald i ny-tildelingerne må have haft betydning for, hvilke typer af personer der fik tildelt en førtidspension efter reformen. Det må især formodes, at det var dem med det dårligste helbred og dårligste arbejdsevne, der fik tildelt førtidspension i årene efter reformen, fordi de ”stærkeste” skulle arbejdsprøves først. Og netop dem med de svageste helbred vil måske i højere grad fore-

trække forbrug nu i stedet for i fremtiden, fordi de ikke forventer at leve så længe.”

Siden 2014 er andelen af ny-tilkendelser begyndt at stige igen i takt med, at flere afslutter deres ressourceforløb, og samtidig er andelen, der indbetaler til SUPP, steget. Men andelen, der indbetalte til SUPP i 2017 (53,6 pct.) var stadig noget lavere end i 2012 (65,6 pct.). Om andelen automatisk kommer tilbage til 2012-niveau, eller om det vil kræve en særlig indsats over for de kommende nye årgange af førtidspensionister, vil tiden vise.

Sådan er der regnet

I denne analyse indgår SUPP-indbetalingerne til ATP og til PensionDanmark, som udgør næsten alle dem, der indbetaler til SUPP-ordningen. Analyserne er lavet fra året 2003, hvor ordningen startede, og frem til seneste tilgængelige registerår (2017) hos Danmarks Statistik. Igennem analysen skelnes flere steder imellem førtidspensionister på den gamle ordning (tilkendt før 2003) og nye ordning (tilkendt fra 2003 og frem), fordi deres ydelsesgrundlag er forskelligt, og fordi SUPP-ordningen blev indført i 2003. I analysen opdeles også efter startår for pensionen, hvilket svarer til det år, hvor man startede med at modtage førtidspension. En person, der startede før 1992, er kodet som 1992.

Fakta om SUPP

I 2003 fik førtidspensionister mulighed for frivilligt at indbetale til den Supplerende Arbejdsmarkedspension – SUPP-ordningen. SUPP-ordningen administreres af ATP og andre pensionskasserselskaber, hvor omkring 93 pct. af indbetalingerne ligger i ATP, og størstedelen af de resterende indbetalinger ligger i PensionDanmark. Ordningen er opbygget ligesom ATP Livslang Pension i den forstand, at man selv betaler 1/3 af bidraget og staten betaler de andre 2/3 af bidraget. SUPP-ordningen i ATP blev i 2013 flyttet ind under ATP Livslang Pension for at minimere administrationsomkostningerne, og SUPP-indbetalingerne forvaltes derfor sammen med indbetalingerne til ATP Livslang Pension. SUPP-medlemmerne optjener løbende garanteret livslang pension på samme måde som ATP-medlemmerne, og SUPP-medlemmerne bidrager også på samme måde til bonuspotentialet og er tilsvarende omfattet af ATP's bonuspolitik. Det fulde årsbidrag til SUPP var i 2018 på 6.264 kr., og SUPP-medlemmerne indbetalte tilsammen 532 mio. kr. SUPP-bidraget reguleres hvert år med satsreguleringsprocenten og er således 6.384 kr. i 2019.

Kilder:

Aftale om en reform af førtidspension og fleksjob: https://bm.dk/media/6503/aftale_fop-pdf.pdf

Nyt fra Danmarks Statistik 4. april 2019 - Nr. 132: <https://www.dst.dk/da/Statistik/nyt/NytHtml?cid=28595>

Udviklingen i tilkendelser af førtidspension før og efter reformen af førtidspension og fleksjob i 2013: <https://star.dk/media/5689/star-2018b-udviklingen-i-tilkendelser-af-foertidspensionfoer-og-efter-reformen.pdf>